

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д.А.ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

Факултет "Стопанска отчетност"	Катедра ◆ "Стопанска отчетност"

Утвърждавам:

Декан: .....
проф. д-р Атанас Атанасов

Приета от ФС, с Решение № 1 от 2020-09-10 г
Приета от КС, с Решение № 1 от 2020-09-03 г

УЧЕБНА ПРОГРАМА

на

Учебна дисциплина

"Финансово счетоводство - първа част"

Код на дисциплината: ФСО-КСО-Б-302

Брой кредити по учебен план: (6)

Код на документа:
УД/УПР-ФСО-КСО-Б-302
Версия:

Образователно-квалификационна степен:

БАКАЛАВЪР

Форма на обучение:

РЕДОВНА/ЗАДОЧНА/ДИСТАНЦИОННА

Език: **български**

I. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Часове учебна заетост (семестър с продължителност 14 седмици)

Таблица № 1

Учебна заетост /аудиторна и извънаудиторна/	Редовна форма на обучение	Задочна форма на обучение	Дистанционна форма на обучение
1. Аудиторна заетост (АЗ)	70	35	70
1.1. Лекции			
- Присъствен период	42	21	2
- Синхронни и асинхронни онлайн лекции	0	0	40
1.2. Семинарни занятия			
- Присъствен период	28	14	2
- Синхронни и асинхронни онлайн консултации	0	0	26
2. Извънаудиторна заетост (ИАЗ)	80	115	80
2.1. Самостоятелна работа (50% от ИАЗ)	40	58	40
2.2. Академични задания (50% от ИАЗ)	40	57	40
2.2.1. Курсови разработки и проекти	10	15	10
2.2.2. Есета/доклади	10	12	10
2.2.3. Казуси и делови игри	10	15	10
2.2.4. On-line тестови и изпитни модули	10	15	10
Всичко:	150	150	150

Схема за формиране на крайната оценка по дисциплина

Таблица № 2

Критерий	Тежест на критерия (% от комплексната оценка)		
	Редовна форма на обучение	Задочна форма на обучение	Дистанционна форма на обучение
1. Изпълнение на ангажименти през семестъра, в т.ч.:	50	50	50
1.1. Посещение на учебни занятия	10	10	0
1.2. Семестриални контролни	20	20	25
1.3. Академични задания	20	20	25
2. Семестриален изпит Начин на осъществяване: Тест, въпрос/и, казус/и	50	50	50
Общо за дисциплината:	100%	100%	100%

II. АНОТАЦИЯ

2.1. Цел на курса

"Финансово счетоводство" е фундаментална дисциплина за формиране на професионалната подготовка на студентите по специалността "Счетоводство и контрол". То е част от теоретичните знания, които се изискват и от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета. Поради значимостта на знанията, които следва да се придобият от студентите, обучението по тази дисциплина е обособено в два курса, съответно първа и втора част. Целта на курса може да се дефинира в два аспекта: □ Основна цел, която може да се определи като придобиване на фундаментални познания, компетенции и умения в областта на финансовото отчитане и изготвянето на финансовите отчети. □ Конкретни цели, отнасящи се до първата част от този курс, озаглавена „Финансово отчитане на икономическите ресурси и претенциите срещу предприятието“: запознаване със същността на финансовото счетоводство; отчитането на нетекущите активи; отчитане на текущите активи; отчитане на пасивите и провизиите; отчитане на бизнес комбинациите; и отчитане на лизинговите договори.

2.2. Предварителни изисквания

На входа дисциплината "Финансово счетоводство-първа част" е свързана с общата теория на икономиката, икономиката на предприятието, теорията на управлението, теорията на финансите, теоретичните основи на счетоводството, информатиката и други фундаментални дисциплини, а на изхода са финансово счетоводство - част втора, управленското счетоводство и др. счетоводни дисциплини, финансово-счетоводния анализ, финансовия и стопанския контрол, икономическата статистика и други икономически дисциплини.

2.3. Използвани методи на преподаване

2.3.1 Редовна и задочна форма

В процеса на обучение по дисциплината "Финансово счетоводство" се използват различни традиционни и съвременни интерактивни методи на преподаване. Освен класическата академична лекция, знанията се поднасят и чрез използване на други нейни разновидности - лекция-визуализация, проблемна лекция, лекция-демонстрация. Използването на интерактивни методи способства за преодоляване на стереотипите в обучението, за изработване на нови подходи към професионалните ситуации, съдейства за развитие на изследователски способности. При прилагане на интерактивни методи на обучение по дисциплината се преминава през няколко етапа: ориентация, подготовка за провеждане, провеждане и обсъждане. В семинарните занятия се прилагат дискуссионни методи (беседи, дебати, дискусии, обсъждане) и ситуационни методи (метод на конкретната ситуация, казуси).

2.3.2 Дистанционна форма

Използване на електронна платформа (Moodle), предназначен за управление на обучението на студентите от бакалавърските и магистърските програми. При този вид обучение се съчетават традиционните методи на обучение със специфичните методи на електронното обучение. Те са свързани с адаптирането на обучаваните във виртуалното пространство, където е представена информацията за усвояване по дисциплината "Финансово счетоводство". Дистанционното обучение се основава на open-source система за e-learning и информационни и комуникационни технологии и интернет, както следва: Интернет базирана система за електронно дистанционно обучение; интерактивни учебни материали; онлайн предаване на самостоятелни работи и онлайн получаване на оценка и обратна връзка; онлайн решаване на тестове с непосредствено автоматично получаване на оценката; онлайн синхронна и асинхронна връзка с преподавателите, студентите и администрацията, чрез интегрирани решения за комуникация.

2.4. Очаквани резултати

Успешно завършилите курса студенти трябва да познават теоретичните постановки, подходите, правилата и методите за създаването на информация за финансовото състояние на предприятието. Те следва да умеят да прилагат натрупаните в процеса на обучение по дисциплината теоретични и практико-приложни знания, с което тя се превръща във фундамент в обучението на бъдещите специалисти в областта на

счетоводството и одита. От обучаваните студенти се очакват добре да познават приложимите счетоводни бази (МСФО и НСС) и умения да интерпретират счетоводната информация, съдържаща се във финансовите отчети. В резултат от усвояването на тази дисциплина се очаква студентите да придобият: а) системни компетенции: способност самостоятелно да се обучават и придобиват нови знания и умения по финансово счетоводство; способност да решават проблемите в професионалната си област; способност да работят с информацията, да откриват, оценяват и използват информацията от различни източници за решаването на различни професионални и научни задачи. б) професионални компетенции: способност грамотно и аргументирано да представят резултатите от дейността си (професионална, научна и пр.), своите идеи, мнения и др.; способност да използват и прилагат нормативните актове в професионалната си дейност

III. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ДИСЦИПЛИНАТА

Съдържанието на дисциплината е неотменима част от подготовката на бъдещите специалисти по счетоводство и контрол. Затова под различни форми то е включено в учебните планове на специалностите по икономика и в частност по отчетност и контрол на най-реномираните университети в Европа и света. Като примери тук могат да се посочат: London School of Economics and Political Science, Hautes Etudes Commerciales (департамент по счетоводство) в Париж; London Business School, университетът Dauphine в Париж, University of Washington, University of California, University of Pennsylvania, University of Stirling, Universität Wien (Austria), Poznan University of Economics and Business, University of Foggia, University of Modena and Reggio Emilia и др. В България дисциплината "Финансово счетоводство" е залегнала в учебните планове на Университета за национално и световно стопанство, Американския университет в България, Икономическия университет - Варна, Софийски Университет "Св. Климент Охридски" и др.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Редовна форма на обучение		Задочна форма на обучение		Дистанционна форма на обучение	
	л	у	л	у	л	у
Финансовото счетоводство в системата на управление на предприятието						
В настоящата тема се разглеждат следните основни въпроси: 1. Същност на финансовото счетоводство 2. Възникване и развитие на финансовото счетоводство 3. Нормативно регулиране на финансовото счетоводство 4. Съдържание и връзки на финансовото счетоводство с другите счетоводни и икономически дисциплини	3.00	2.00	2.00	0.00	3.00	2.00
Отчитане на нетекущите материални и нематериални активи	11.00	7.00	5.00	3.00	11.00	7.00

Теми	Редовна форма на обучение		Задочна форма на обучение		Дистанционна форма на обучение	
	Л	У	Л	У	Л	У
Настоящата тема е най-голямата по своето съдържание в курса. Тя включва следните основни въпроси: 1. Отчитане на нетекущите материални и нематериални активи 1.1. Същност и класификация 1.2. Признаване и оценка 1.3. Организация на синтетичното и аналитичното отчитане 1.4. Отчитане придобиването на нетекущите материални и нематериални активи 1.5. Амортизация на нетекущите материални и нематериални активи 3.5.1. Същност и методи на амортизация на нетекущите материални и нематериални активи 3.5.2. Счетоводно отчитане на амортизацията 1.6. Отчитане на последващите разходи за нетекущите материални активи 1.7. Отчитане намаляването на нетекущите материални и нематериални активи 1.8. Отчитане на резултатите от инвентаризацията и преоценката на нетекущите активи 1.9. Изисквания за оповестяване 2. Отчитане на търговската репутация 3. Особенности на отчитането на дълготрайните биологични активи 4. Отчитане на нетекущите активи, държани за продажба						
Отчитане на дългосрочните финансови активи						
1. Отчитане на инвестициите 2. Отчитане на инвестиционните имоти 3. Отчитане на финансовите инструменти с дългосрочен характер 4. Изисквания за оповестяване	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Отчитане на текущите активи						
Основните въпроси, предмет на настоящата тема са следните: 1. Отчитане на материалните запаси (МЗ) 1.1. Същност, класификация и оценка 1.2. Организация на синтетичното и аналитично отчитане 1.3. Отчитане придобиването на МЗ 1.4. Отчитане на потреблението (намалението) на МЗ 1.5. Отчитане преработката на МЗ 1.7. Отчитане на резултатите от инвентаризацията и обезценката на МЗ 1.8. Изисквания за оповестяване 2. Отчитане на краткотрайните биологични активи 3. Отчитане на паричните средства и краткосрочните финансови активи 3.1. Отчитане на паричните средства 3.2. Отчитане на краткосрочните финансови активи 3.3. Отчитане на предоставените краткосрочните заеми и вземания 3.3.1. Отчитане на краткосрочните заеми 3.3.2. Отчитане на вземанията от клиенти и доставчици 3.3.3. Отчитане на вземанията по рекламации, 3.3.4. Отчитане на вземанията по липси, начети, съдебни спорове и присъдени вземания 3.3.5. Отчитане на разчетите с разни дебитори 3.4. Изисквания за оповестяване	9.00	8.00	4.00	4.00	9.00	8.00
Отчитане на задълженията (текущите и нетекущи пасиви) и провизиите	9.00	4.00	4.00	2.00	9.00	4.00

Теми	Редовна форма на обучение		Задочна форма на обучение		Дистанционна форма на обучение	
	Л	У	Л	У	Л	У
В темата са включени следните въпроси, отнасящи се до отчитането на пасивите и провизиите: 1. Отчитане на получените заеми 2. Отчитане на задълженията 2.1. Отчитане на разчетите с доставчици 2.2. Отчитане на разчетите с бюджета и ведомства 2.2.1. Отчитане на разчетите с общините 2.2.2. Отчитане на разчетите за данък върху печалбата 2.2.3. Отчитане на разчетите за данък върху добавената стойност 2.2.4. Отчитане на разчетите за данъци върху доходите на физически лица 2.2.5. Отчитане на разни разчети с бюджета и с ведомства 2.3. Отчитане на разчетите с осигурители 2.4. Отчитане на разчетите с разни кредитори 2.5. Отчитане на вътрешните разчети 3. Отчитане на доходите на персонала и на свързаните с тях разчети 3.1. Видове доходи на персонала 3.2. Класификация на персонала, отчитане на работното време и изработката на работниците и служителите 3.3. Отчитане на трудовите и други възнаграждения на персонала 3.4. Отчитане на осигуровките и социалното подпомагане на персонала 3.5. Отчитане на удръжките върху трудовото възнаграждение и изплащането на възнагражденията 3.6. Отчитане на други доходи на персонала 4. Отчитане на провизиите 5. Изисквания за оповестяване						
Отчитане на бизнес комбинациите						
Настоящата тема обхваща въпросите: 1. Характеристика на бизнескомбинациите като обект на отчитане 1.1. Определение 1.2. Метод на счетоводно отчитане 2. Отчитане на основните видове бизнескомбинации 3. Изисквания за оповестяване	4.00	2.00	2.00	2.00	4.00	2.00
Отчитане на лизинговите договори (лизинговите сделки)						
В настоящата тема са включени следните въпроси: 1. Характеристика на лизинговите договори като обект на отчитане 2. Отчитане на финансовия лизинг 3. Отчитане на експлоатационния (оперативния) лизинг 4. Отчитане на продажби с обратен лизинг 5. Изисквания за оповестяване	5.00	4.00	3.00	2.00	5.00	4.00
Общо:	42	28	21	14	42	28

V. ИЗПОЛЗВАНИ УЧЕБНО-ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА

Наименование на Учебно-техническото средство	Използвани учебно-технически средства по вид на занятията	
	Лекции	Семинарни занятия
1. Мултимедийни системи за презентиране	X	X
2. Интернет	X	X
3. Специализирани програмни продукти:		
3.1 Специализиран софтуер "Moodle"	X	X

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ И НОРМАТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ

6.1. Основна литература

1. М. Дочев и Р. Симеонова. Финансово счетоводство. В. Търново, Фабер, 2012.
2. В. Божков, Р. Симеонова и др. Финансово счетоводство. В. Търново, Абагар, 2009.
3. В. Божков и Р. Симеонова. Общо счетоводство. Свищов, АИ "Ценов", 2014.
4. Ив. Душанов и М. Димитров. Курс по счетоводство на предприятието. София, Тракия М, 2015. София,
5. Ст. Дурин и Д. Дурина. Счетоводство на предприятието. София, Форком, 2014.
6. Г. Тодоров и др. Счетоводство на предприятието. Варна, Стено, 2009.
7. Енциклопедия по счетоводство. Т. I и Т. II. София, Делова седмица Консулт, 2011.
8. В. Г. Гетьман и др. Финансовый учет. Москва, Финансы и статистика, 2008.
9. Богатая, И. Н. и др. Бухгалтерский финансовый учет. Москва, КноРус, 2011.
10. Barry Elliott and Jamie Elliott. Financial Accounting and Reporting. London. FT, 2011. FT,
11. T. Walter , Harrison and Charles T. Horngren. Financial accounting, 2009.
12. J. Jerry, Weygandt, Paul D. Kimmel and Donald E. Kieso. Financial Accounting, 2009.
13. Dauderis, H., Annand, D. Introduction to Financial Accounting. Based on International Financial Reporting Standards. Second Edition
14. Asset and liability definitions, recognition and derecognition, IFRS.
15. Hermanson, R., Edwards, J., Maher, M. Accounting principles, Fifth edition, IRWIN
16. Journal of Financial Reporting and Accounting
17. Journal of Accounting, Auditing & Finance
18. International Journal of Finance and Accounting

6.2. Допълнителна литература

1. Счетоводство плюс Данъци, Социални отношения
2. Български законник
3. Седмичен законник
4. Експерт счетоводител
5. Главен счетоводител
6. Счетоводство, данъци и право" /"Финанси и право"/
7. Heintz, C. What are the different categories within assets and liabilities? California
8. Asset/Liability Management. Investopedia

6.3. Нормативни документи

1. Закон за счетоводството. Държавен вестник, бр. 95 от 8 декември, 2015
2. Международни стандарти за финансово отчитане. Официален вестник на ЕС
3. Постановление № 394 от 30 декември 2015 г. за изменение и допълнение на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, приети с Постановление № 46 на Министерския съвет от 2005 г.
4. Conceptual Framework for Financial Reporting 2018 (the Framework)
5. The Conceptual Framework - FASB
6. Accounting for Environmental Standards
7. International accounting standards

6.4. Интернет ресурси

1. <http://lex.bg>
2. <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=bg>
3. <http://ifrs.org>
4. <https://www.iasplus.com/en/standards/other/framework>
5. <https://www.fasb.org/jsp/FASB/Page/BridgePage&cid=1176168367774>
6. <http://xbrlsite.azurewebsites.net/2019/Core/core-usgaap/EnhancedFinancialReportElements.pdf>
7. <https://digitalcommons.law.uw.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1049&context=wlro>
8. <https://www.ozassignments.com/solution/financial-accounting-theory-editing-and-proofreading-services>

Съставил/и/: .....
(доц. д-р Росица Симеонова)

.....
(доц. д-р Диана Крумова)

.....
(доц. д-р Галина Чиприянова)

Ръководител катедра: .....
доц. д-р Галина Чиприянова